

PROTOKOLL 5/2023

Tid: Torsdag den 5 oktober kl. 8:45-12:10 svensk tid

Plats: Lapland View Lodge, Luppioberget, 956 93 Övertorneå, Sverige

Närvarande: Johan Antti, Timo Jokelainen, Bengt Niska, Kalervo Aska, Birgitta Isaksson, Elli-Maria Kultima, Brynolf Tjärner, Matti Myllykangas, Birgit Niva, Andreas Broman, Maare Marttila, Annika Sallisalmi, Simja Lempinen och Camilla Ahlstrand

1. Mötets öppnande
Johan Antti öppnade mötet kl. 8:45 svensk tid
2. Mötets beslutsförhet
Beslut: *Det konstaterades att kommissionen inte är beslutsför, då Johan Antti inte längre är kommissionens ledamot och Marita Thelin är inte närvarande. Beslöts att hålla mötet enligt kallelsen. Om det kommer upp sådana ärenden under mötet, som kräver åsikt från den svenska ordföranden kan Marita Thelin kontaktas via mobil.*
3. Godkännande av ärendelistan
Beslut: *Ärendelistan godkänns.*
4. Godkännande av föregående mötenas protokoll, 2 st.
Protokoll av 2023-04-20 och protokoll av 2023-06-22 har godkänts via Visma-Sign. För kännedom.
5. Godkännande av protokoll från dagens möte
Beslut: *Protokoll 2023-10-05 ska godkännas via Visma-Sign.*
6. Nästa sammanträden
Beslut: *Den 13 december 2023.*
7. Ordförandeskapet
Johan Antti slutade på Länsstyrelsen i slutet av september 2023. Samtidigt tog hans mandatperiod på kommissionen slut (Gränsälvöverenskommelsen §9). Regeringskansliet har utnämnt enhetschef Marita Thelin till kommissionens ledamot efter Johan Antti. Thelins tjänst är på fiske-enheten på Länsstyrelsen i Norrbottens län. Kommissionens förslag till Sverige är att Thelin ska bekanta sig med kommissionens verksamhet i roll av vice-ordförande under 2023 och Jokelainen tar över ordförandeskapet under den tiden. Klimat- och näringslivsdepartementet har godkänt detta arrangemang.
Beslut: *Timo Jokelainen är gränsälvskommissionens ordförande från och med den 1 oktober till och med den 31 december 2023.*

Johan Antti tackades med en gåva från kommissionen samt kort och blommor. Jokelainen höll ett litet tal och Johan Antti tackade av dessa år. Efter denna punkt fortsatte Jokelainen som mötets ordförande

8. Tillägg till Arbetsordningen, Bilaga 9 a Arbetsordning, ändrad, 9b Työjärjestys, muutettu.
Miljöingenjör Lempinen arbetar med 60 % arbetstid vilket är i praktiken i snitt 3 dagar i veckan.
Beslut: *Arbetsordningen § 5.1 tilläggs med text: Övrig personal i kommissionen (hänvisas AO 4.3.3) har samma rätt som biträdande sekreterare att göra inköp (rätt till kommissionens bankkonton i Arbetsordningens utsträckning). Denna punkt gäller Simja Lempinens tjänst.*

9. Firmatecknanderätt
Beslut: *Finsk-svenska gränsälvscommissionen ger Marita Thelin firmatecknanderätt som varar under hennes mandatperiod på kommissionen t.o.m. 2026-09-30.*
Beslut: *Tidigare ordförande Johan Anttis firmatecknanderätt slutar gälla fr.o.m. 2023-10-01.*

10. Rätt till kommissionens bankkonton
Beslut: *Marita Thelin beviljas rätt att använda kommissionens bankkonton under mandatperioden fr.o.m. 2023-10-01 t.o.m. 2026-09-30*
Beslut: *Johan Anttis rätt att använda kommissionens bankkonton avvecklas fr.o.m. 2023-10-01*

Det noteras att Timo Jokelainens rätt att använda kommissionens bankkonton gäller under hans mandatperiod t.o.m. 2025-12-31
Sekreterare Annika Sallisalmi, miljöingenjör Simja Lempinen och biträdande sekreterare Camilla Ahlstrand har rätt att använda kommissionens bankkonton när de är i tjänst i den utsträckning som anges i Arbetsordningen § 5.1.

11. Möte med Klimat- och näringslivsdepartementet, jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet 9-10 oktober 2023. Bilaga 11a Program och ärendelista, Bilagor 11b-g Terms of Refence-arbetsplan, arbetsplan översättningar, Rekolainens rapport, powerpoint-presentation av rapporten, ministeriets beslut 2022 ang. tillsättning av en utredare. Deltagare på mötet från kommissionen är Jokelainen, Thelin, Broman, Sallisalmi, Lempinen, Ahlstrand.
Kommissionen diskuterade om målet med arbetet med ministerierna, tidtabellen i processen samt om kommissionens representanter i arbetsgruppen. Arbetsgruppsmötena ska vara digitala. Kommissionen lyfter närhetsprincipen och att om det görs förändringar till överenskommelsen förutsätter kommissionen bredare förankring i processen inom hela vattendistriktet. Kommissionen vill vara med i diskussionerna.
Till Kommissionens representanter valdes Bengt Niska och Birgitta Isaksson, Sverige och Timo Jokelainen och Kalervo Aska från Finland.

Kommissionens sekretariat deltar i arbetsgruppen i sin helhet och väljer de närvarande sinsemellan, således nomineras inga personer från sekretariatet. Tills nästa årsmöte på våren 2024 ska arbetsgruppens förslag vara färdigt.

12. Tornedalens Vattenparlament 2023. Planeringsfas för kännedom.

Läge för lokal, tolkning, teknik och föreläsare presenterades. Föregående kväll ordnas middag för inbjudna föreläsare samt kommissionens övriga samarbetspartners.

Beslut: *Sekretariatet förbereder gränsöverskridande seminarium med marknadsföringsinsatser till kommissionens intressenter, "Vattenparlamentet" som arrangeras den 23 november i Torneå, Grand Hotel. Möjligheten att förmedla programmet via webben utreds.*

13. Kommunikationsplan för Kommissionen. Uppdatering av versionen från 2015.

Diskussion om innehållet. Bilaga 13a

Det togs fram att man borde öka kunskap om vad kommissionen är och gör och åtgärderna borde stå även i kommunikationsplanen.

Beslut: *Kommunikationsplanen uppdateras enligt diskussionen och tas till beslut i kommande möte.*

14. Fiskesäsong i Tornedalen 2023. Diskussion och åsiktsformulering (fortsättning från arbetsgruppsmöte på Teams 2023-09-26). Bilaga 14, väsentliga iakttagelser från mötet 26 september.

Oro för säsongens dåliga läxuppvandring lyftes. En av orsakerna kan bero på brist på strömming i Östersjön. Åtgärder som borde göras: stoppa fisket tidigare och senarelägga fiskestart på havet. Ett alternativ: samma fiskestart den 17 juni på havsområdet för båda länderna.

Beslut: *Kommissionens ställningstagande i fiskestadga och -förvaltning förbereds vidare enligt angivna kommentarer.*

15. Förslag av Tapio Ukkonen om vägbank och rörbro i Övertorneå väg 98. Svar till honom och vidare till Region Norrbotten och Trafikverket har skickats den 14 augusti. För kännedom. Bilaga 15.

Lempinen presenterade ärendet. Senast har Alkkula samfällighetsförening gett stöd till Ukkonens mål och föreslagit att kommissionen gör något för ärendet. Konstaterades att ärendet inte är nytt. Till och med har finansieringen varit färdigt men av någon anledning har Trafikverket inte börjat åtgärderna.

16. Yttrandebegäran och beslutsärenden, för kännedom. Bilaga 16.

17. Möten och seminarier

2023-11-23 Tornedalens Vattenparlament, Torneå, Grand Hotel

2023-10-31 Regionalt påverkansforum för havsbaserad vindkraft- Vaasa, TEAMS, Lempinen

2023-11-08 Regionalt påverkansforum för havsbaserad vindkraft- Oulu, Lempinen

2023-11-09 Regionalt påverkansforum för havsbaserad vindkraft- Torneå, Lempinen, Sallisalmi

2023-10-24 HELCOM-VASAB arbetsgruppsmöte, Riga. Lempinen ger en presentation kopplat till havsbaserad vindkraft och vandringsfisk-frågan

2023-10-9/10 Kommissionen möter med Klimat- och näringslivsdepartementet, jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet. Nedre Tornedalen. Antti, Jokelainen, Thelin, Broman, Sallisalmi, Lempinen, Ahlstrand
2023-10-06 Internationell konstnärsgrupp, presentation av överenskommelsen och gränsöverskridande verksamhet. Kansliet
2023-10-06 Översvämningssgrupp Torne älv (FI), digitalt möte
2023-10-04 Torneå stad, generalplan, digitalt möte
2023-09-28 Fisketraditioner i Sápmi, Sajos, digitalt seminarium.
2023-09-26 Fiskefrågor efter säsongen 2023 med kommissionen, digitalt.
2023-09-13/17 Gränsöverskridande miljökonsekvensbedömning, aktuellt i finsk-norska kontext. MKB förening i Finland, exkursion för MKB-myndigheter, konsulter, experter. Enare-Ohcejohka-Kirkenes-Ivalo och omnejd. Sallisalmi
2023-09-13,14 Tillsammans för vårt livskraftiga nord, Gränstjänsten och Nordkalottrådet arrangerar, seminariet i Kiruna, Ahlstrand
2023-09-12 Ordförandemöte, digitalt. Ordförandena, sekretariatet, Thelin.
2023-09-6,7 Vattendagar i Norr, i Storuman. Ej deltagande
2023-09-06 Möte med avdelningschef Marita Thelin. Kansliet
2023-08-29 Företagarnas förening från Savolax. Presentation om gränsälvöverenskommelsen. Kansliet.
2023-08-24 Reväsvaara vindkraftområde delgeneralplan, samrådsmöte, digitalt. Sallisalmi
2023-07-4-5 Havs- och vattenmyndigheten, exkursion i Norrbotten, Matkakoski, Jokkfall, TRIWA mm. Sallisalmi, Lempinen
2023-06-16 Nationell havsplanering-workshop, "Havsplanering som beaktar naturen", Helsingfors, Lempinen
2023-06-13,14,15 Internationellt havsforum eMSP NBSR, workshop "Strengthening the ecosystem-based approach in MSP and supporting sustainable blue economy, Helsingfors, Lempinen

Den 24 oktober ska Lempinen ge en presentation om vandringsfisk och havsbaserad vindkraft för HELCOM-VASAB arbetsgrupp. Under nästa år vore det möjligt för kommissionen att anordna ett uppföljningsseminarium kopplat till havsbaserad vindkraft och vandringsfisk.

18. Övriga ärenden

Matti Myllykangas förslag om ett inkluderande utrednings- och intervjuprojekt kring de senaste decennierna för Torneälvslax och laxfiske. Resultat skulle publiceras som antologi eller dyl. Diskussion.

Myllykangas presenterade sin idé. Han tyckte att universiteten borde vara med. Älvens ekonomiska betydelse, gränsälvskommissionens roll, Tornedalens historia skulle belysas. Myllykangas idé konstaterades vara för bred, så han ska förbereda det vidare inför nästa möte.

Studieresan till Tweed-älven, sammanfattning gjorts av Simja Lempinen ska tas med i verksamhetsberättelsen. Bilaga 18 b.

En översikt om avloppshantering i Torne vattendistrikt (källa: Kommissionens rapport 2020) till finska Vesitalous yrkestidskrift inom VA-branchen (Vattenhushållning), nr 6, avlopp i Glesbygd, utkommer 1.12.2023. <https://vesitalous.fi/> Förbereds av sekreteraren. För kännedom.

19. Mötets avslutande

Mötet avslutades kl 12:10 svensk tid.